

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIV, broj 28

17. srpnja 2014.

cijena 200 Ft

Ploča gradića Mišljena i na hrvatskom jeziku

Foto: Jadranka Gergić

7. stranice

Dan Europske Amazone

3. stranica

Martinačko društvo

9. stranica

40. Narodnosni kup

16. stranica

Komentar

Utrka s vremenom

Kad-tad sve bi moglo doći na svoje, ako ne prije, onda na idućim izborima za četiri-pet godina. Ne baš sve, jer neobvezatan popis pučanstva te međuvremeno važne izmjene izbornog zakona dugoročno će odrediti uspješnost narodnosnih zajednica na parlamentarnim, mjesnim, županijskim i državnim izborima. Ne dođe li do priželjkivanih promjena, podaci popisa pučanstva odredit će mogućnosti i na sljedećim izborima, 2019. godine, za narodnosne samouprave. Naime, po sadašnjim odredbama, oni se mogu raspisati samo u naseljima gdje se prilikom popisa pučanstva pripadnikom pojedine narodnosne zajednice izjasnilo najmanje 25 osoba. Osim toga nepotrebna zbrka stvorena je podvajanjem narodnosnih zajednica glede registracije za parlamentarne izbore. Da bi stvar bila još složenija i nepovoljnija, registracija je počela s velikom neizvjesnošću, zakašnjelo, s druge strane pak otvorena do 16. dana prije mjesnih izbora, čime su pripadnici zajednice ostali zatečeni. Pod spomenutim okolnostima, ne zanimajući se previše za parlamentarne izbore, zapostavljajući za narodnosne zajednice toliko važnu registraciju za izbore mjesnih, županijskih i državnih samouprava. Ne govoreći o tome da je pred same izbore došlo do novih izmjena novog izbornog zakona. Stoga i nije čudo da je uz druge i registracija pripadnika hrvatske narodnosti za sada ispod svih očekivanja. Premda smo priželjkivali da ponovimo rezultate otprije četiri godine kada se registrirao 11 571 hrvatski birač, trenutno smo s 5 814 registriranih, barem za sada, ostvarili upola manje. Uistinu ne možemo biti zadovoljni, čak ni onda ako se očekuje da bi broj registriranih mogao i znatnije porasti do isteka roka registracije. No nije dovoljno samo registrirati se, nego jednako tako i glasovati. Naime pripadnici narodnosti, među njima i Hrvati, svojim glasovima odlučivat će o budućnosti svoje zajednice u idućih pet godina. Izvjesno je i to da će postojati dvije opcije, dvije državne liste koje će se boriti za prvenstvo, za broj mandata u Skupštini Hrvatske državne samouprave. Stoga je ovo posljednji poziv za sve pripadnike hrvatske zajednice da se što prije registriraju. U protivnom će legitimnost biti prilično uzdrmana. To neće popraviti ni činjenica da se nalazimo na trećemu mjestu iza romske i njemačke narodnosti, pa čak ni da smo po postotku registriranih u odnosu na popis pučanstva iz 2011. godine i znatno bolji (iznad 20%), pa ni to da veći dio drugih narodnosti znatno zaostaje za nama. Istina, kadšto manje, može značiti i više, ali nikako ne može biti opravdanje za neuspjeh, pogotovo ne za broj registriranih ispod svih očekivanja.

Stipan Balatinac

Glasnikov tjedan

Sve bliže nam je datum održavanja jesenskih izbora za lokalne i narodnosne samouprave na mjesnoj, županijskoj i državnoj razini. Svakoga bi ih dana mogao raspisati predsjednik Áder. Vjerojatno će biti održani sredinom listopada. Prvi su ovo narodnosni izbori kada ćemo izravno moći birati zastupnike mjesnih, županijskih i državne samouprave temeljem lista civilnih udruga (mjesne, županijske i državne) glasovanjem na njih i njihove kandidate. Prvi su ovo narodnosni izbori kojima ćemo birati zastupnike narodnosnih samouprava na sve tri spomenute razine na mandat od pet godina. Prvi su ovo neposred-

najkasnije 75 dana prije dana izbora. Po slovu zakona narodnosni izbori mogu se održati u naseljima gdje se po podacima posljednjeg popisa pučanstva (2011. godina) temeljem dobrovoljnog izjašnjavanja bar 25 stanovnika izjasnilo pripadnost danoj narodnosti.

Državni će izborni ured odlukom navesti koja su to naselja i za koje se narodnosne samouprave u njima mogu raspisati narodnosni izbori. Izbori će biti održani u onim naseljima gdje najmanje tri ili četiri zastupnika (ovisno o broju registriranih narodnosnih birača u dotičnom naselju) krenu na izbore, ako udovolje zakonskim uvje-

Prvi su ovo neposredni izbori za hrvatske narodnosne samouprave, mjesne, ali u prvom redu županijske-glavnogradsku i državnu samoupravu na kojima će i Hrvati u Mađarskoj moći birati, jer po sadašnjim saznanjima na izborima će biti više lista više civilnih udruga.

ni izbori za hrvatske narodnosne samouprave, mjesne, ali u prvom redu županijske-glavnogradsku i državnu samoupravu na kojima će i Hrvati u Mađarskoj moći birati, jer po sadašnjim saznanjima na izborima će biti više lista više civilnih udruga.

Po slovu izbornoga zakona izbore za lokalne samouprave treba datumski odrediti kako bi dan glasovanja od datuma obznajivanja izbora bio između 80 i 100 dana. A po ustavu izbori se održavaju u listopadu. Pošto predsjednik Mađarske objavi izbore za lokalne samouprave i (grado)načelnike, Državni izborni ured određuje datum održavanja narodnosnih izbora.

Lokalni i narodnosni izbori se održavaju istoga dana, a datum narodnosnih izbora mora biti objavljen

tima i sakupi se potreban broj preporuka. Po dostupnim podacima Državnog izbornog ureda temeljem popisa pučanstva iz 2011. godine u 2715 naselja mogu se birati zastupnici narodnosnih samouprava; 1383 romske, 547 njemačkih, 168 rumunjskih, 158 slovačkih, 136 hrvatskih, 63 srpske, 53 poljske, 47 ukrajinskih, 44 rusinske, 37 bugarskih, 36 grčkih, 33 armenske i 10 slovenskih. Trenutno u Mađarskoj djeluje 126 hrvatskih samouprava, u njima sjedi 504 hrvatska zastupnika. Po dostupnim podacima, ako bi se danas ispicali izbori, birala bi se 23 zastupnika u Hrvatsku državnu samoupravu, jer je broj registriranih Hrvata ispod deset tisuća. Ako živite u naselju u kojem se ne može utemeljiti narodnosna samouprava, a upišete se u narodnosni birački popis, svoje pravo glasovanja i biračka možete ostvariti glasovanjem na liste kandidata za županijsku (glavnogradsku) odnosno državnu samoupravu.

Branka Pavić Blažetin

Dan Europske Amazone

U nedjelju, 13. srpnja, na rijeci Dravi kod Križnice slavio se Dan Europske Amazone uz „Veliki skok“. Naime ove godine WWF (svjetska nevladina organizacija za zaštitu prirode World Wild Fund for Nature) s Javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Virovitičko-podravske županije, Općinom Pitomača i Virovitičko-podravskom županijom, drugu godinu zaredom organizira Dan Europske Amazone, čime se želi proslaviti prirodno bogatstvo i ljepota nevjerojatnog krajolika Prekograničnog rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav.

Petstotinjak gostiju uživalo je u lijepom vremenu; druženju, odbojci na pijesku, vožnji čamcima i brodom po Dravi, gulašu i ribljem paprikašu te ostalim mjesnim kulinarskim nasladama koje su pripremala društva i udruge s područja Općine Pitomača te nastupima kulturno-umjetničkih društava. Među

Muški dio članova KUD-ova Podravina i Drava sa sviračima

ostalim, nazočni su bili KUD Marijan Pavleković, Pajo Otrovanec, Čuvarice kulturne baštine Kladare, KUD Podravka iz St. Marofa, Udruga žena Gračanke iz Staroga Gradeca, Udruga žena Kladare, barčanski KUD Podravina i lukoviški KUD Drava.

Vrhunac Dana Europske Amazone bio je «Veliki skok» kada je točno u 15 sati istodobno sa stotinama tisuća ljudi diljem Europe, više od 100 kupaca skočilo u Dravu. Lani je priredba organizirana u Legradu na ušću Mure u Dravu jer je to bio jedini način da „dotaknu“ Muru, a da je u središnjoj Hrvatskoj. Ove je godine WWF odlučio Veliki skok napraviti na Dravi da bi nagodinu stigli i do Dunava.

Posjetitelje i organizatore pozdravio je načelnik Općine Pitomača Željko Grgačić i predsjednik Hrvatske samouprave Šo-

mođske županije Jozo Solga. Dan Europske Amazone proslava je nevjerojatnoga riječnog krajolika što ga dijele Austrija, Hrvatska, Mađarska, Slovenija i Srbija, a ove se godine obilježava drugi put. Za obilježavanje tog Dana izabran je 14. srpnja jer je riječ o rođendanu Martina Schneidera Jakobyja iz organizacije EuroNatur, prerano preminulog začetnika zamisli o petostranome prekograničnom rezervatu biosfere, kojemu je taj dan rođendan. Prvi «Veliki skok» bio je prije deset godina na rijeci Labi, koja je još 1989. slovila kao najzagađenija europska rijeka, kako bi se upozorilo na potrebu da ta rijeka opet postane prihvatljivom za kupanje i plivanje. Poruka je ovogodišnje akcije «Veliki skok» „Čista rijeka živa je rijeka“. U srpnju 2012. godine UNESCO je proglasio Rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav kao prekogranični (Mađarska-Hrvatska), a u skoroj budućnosti trebale bi mu se priključiti Austrija, Slovenija i Srbija, pa bi nastalo zaštićeno područje koje bi se prostiralo kroz pet europskih država.

(pitomaca.hr)

Foto: Hina

Poziv na registraciju

TOP 16 naselja prema broju registriranih Hrvata

Prema podacima Državnog izbornog ureda (OVI), od 13. srpnja ove godine sveukupno je registrirano 5 814 Hrvata za jesenske izbore. TOP 16 naselja s najvećim brojem registriranih Hrvata, s više od 100 registriranih (ostvarivši pravo na biranje 4 zastupnika): Martinci 407, Hrvatski Židan 209, Pečuh 178, Dušnok 154, Koljnof 153, Gornji Četar 139, Gara 136, Prisika 135, Kiseg 123, Petrovo Selo 122, Baćino 115, Starin 113, Santovo 107, Vršenda 101, Sumarton i Serdahel po 100; ukupno 2 392. Dodajmo da podatke po naseljima možete provjeriti na mrežnoj stranici www.valasztas.hu (pod linkom Nemzetiségi önkormányzati képviselő-kválasztása, Nemzetiségi statisztika településenként). Samo je još nekoliko naselja koja su se približila broju od 100 registriranih, a druga naselja, među njima i ona s više stotina Hrvata, prema podacima popisa pučanstva iz 2011, daleko zaostaju.

V. Izbor najljepše Hrvatice

Na otvorenoj pozornici u Harkanju 26. srpnja, s početkom u 18 sati priređuje se peto izdanje. Izboru najljepše Hrvatice. Priredbu svojim nastupom uveličat će domaći Mješoviti pjevački zbor, Kulturno-umjetničko društvo Baranja, martinački Ženski pjevački zbor „Korjeni“ i solopjevač Erik. Za dobro raspoloženje pobrinut će se martinački sastav. Organizatori očekuju prijave djevojaka koje dobro govore hrvatski te dobi su između 16 i 26 godina. Prijave se očekuju elektronskim putem na harkanyimvelodesihaz@gmail.com ili telefonski 72 480 459, 06 20 9277 392. Pokrovitelji manifestacije jesu Hrvatska državna samouprava, Samouprava grada Harkanja, Hrvatska samouprava grada Harkanja.

BAJA – Sljedeća plesačnica pod nazivom «Ples naroda», u Eötvösevoj ulici na otvorenome, bit će 25. srpnja, s početkom u 19 sati. Predvodi je baćinski HKUD «Vodenica» u pratnji dušnočkog Orkestra «Zabavna industrija».

Pečuh

MATURA..., HRVATSKI MATURANTI 2014. GODINE

U pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krleže s usmenim ispitima na srednjem stupnju 23–25. lipnja završeni su proljetni maturalni ispiti školske godine 2013/14. Ispitu zrelosti pristupilo je 35 gimnazijalaca, i dva maturanta koji nisu bili učenici gimnazije, po jedan na srednjem i višem stupnju iz matematike. Od navedenih 35 hrvatski jezik i književnost na srednjem stupnju polagalo je 5, na višem stupnju 35; mađarski jezik i književnost na srednjem 30, na višem stupnju 3, a kao strani jezik na srednjem stupnju 2; povijest na srednjem stupnju 34, na višem 1; hrvatski narodopis na srednjem stupnju 6; matematiku 33 na srednjem; fiziku na višem stupnju 1; engleski jezik na višem stupnju 1; njemački jezik na srednjem stupnju 2; biologiju na višem stupnju 2; fiziku na srednjem stupnju 2; informatiku na srednjem stupnju 2; i kemiju na višem stupnju 2.

Ispitu zrelosti pristupili su: Anikó Almási, Gábor Baumgartner, Kinga Dudaš, Danijel Đuric, Reka Đurok, Adrián Kaposi, Luca Keszthelyi, Valéria Kiss, Cintia László, Ticiána László, Gizella Muschicz, Damir Šarošac, Dorottya Tólos, Szandra Tényi (12/a), Amina Aliustić, Emese Baka, Zvonimir Balatinac, Jasna Balaž, Petar Balaž, Attila Balogh, Márk Bozó, Fani Bubreg, Borna Duvnjak-Starčević, Fani Gavaler, Marko Kovač, Adél Major, Bettina Nagy, Martin Orčik, Mirjana Šarošac, Bejtula Shabani, Elmendina Sinanović, Berta Stipanov, Radojka Varga, Bálint Varga-Stadler, Marko Zoltan Žilinski (12/b.), čiji su razrednici tijekom četiri godine bili Oszkár Bolla i Janja Živković Mandić.

BIRJAN – U organizaciji Hrvatske samouprave sela Birjana, 19. srpnja priređuje se tradicionalni IV. Hrvatski dan. Program Dana počinje u poslijepodnevnom satima dočekom gostiju kod birjanskog doma kulture, nastavlja se svetom misom u stoljetnoj birjanskoj crkvi što će je služiti olaski župnik Sándor Horváth koji skrbi i o birjanskim vjernicima. Nakon nje je mimohod i glazbena povorka sudionika Dana, a potom slijedi zabavni program u domu kulture. Programu sudjeluju: Garska folklorna skupina, pečuški Ženski pjevački zbor Augusta Šenoae, Orkestar Orašje, birjanska Hrvatska plesna i Dječja skupina. Slijedi druženje i večera, a potom Hrvatski bal uz Orkestar Juice Team.

Petar Balaž, Berta Ana Stipanov i Zvonimir Balatinac koji su dobili opću pohvalu u povodu iznimno uspješne mature za postignute rezultate

Pošto su završeni usmeni ispiti, 25. lipnja u auli pečuške gimnazije održana je završna svečanost u okviru koje su podijeljene spomenice najuspješnijim maturantima i uručene svjedodžbe. Tom su se prigodom maturantima obratili ravnatelj Gabor Györfvári i predsjednica mature Marija Petrić.

Predsjednica povjerenstva maturalnog ispita Marija Petrić priopćila je rezultate ispita. Prema tome, opću pohvalu u povodu iznimno uspješne mature, za postignute rezultate dobili su Zvonimir Balatinac, Petar Balaž i Berta Ana Stipanov. Osim toga predmetne pohvale na usmenom dijelu mature dobili su iz mađarskoga jezika i književnosti Márk György Bozó, iz povijesti:

Zvonimir Balatinac, Petar Balaž, Danijel Đuric, Mirjana Šarošac i Berta Ana Stipanov, iz hrvatskog narodopisa Adél Anna Major, iz engleskog jezika Borna Duvnjak Starčević. Pohvaljena je još i Bettina Nagy koja je bila učenica nultog razreda i na maturi je uspješno postigla viši stupanj jezičnog ispita iz hrvatskoga jezika. Uostalom, 9 učenika dobilo je viši stupanj iz hrvatskoga jezika kompleks C1 tipa koji se smatra jednakovrijednom ispravom s državno priznatom svjedodžbom jezičnog ispita, a ostali koji su položili maturu srednji stupanj.

S obzirom da je Marija Petrić bila već više puta predsjednica mature, mogla je usporediti rezultate s onima od prijašnjih godina, stoga smo je zamolili za kratko vrednovanje rezultata i jezičnog znanja.

– *Mislim da je prošlogodišnja matura bila uspješnija jer je bilo više učenika koji su postigli odlične rezultate na maturalnom ispitu, a bilo je i više predmeta iz kojih su polagali maturu. Možda ove godine nije bilo ni toliko dobrih učenika, ali mogu čestitati i kolegama da su vrlo lijepo pripremili učenike iako je bilo i onih koji nisu udovoljili maturalnim zahtjevima, ali se nadam da će oni to uspješno popraviti. Iznenadilo nas je kako su iz povijesti učenici bili vrlo uspješni, više njih su dobili i usmene pohvale. No, nažalost, jezično stanje naših učenika, unatoč tome što dolaze iz hrvatskih naselja, i vrlo dobro govore svoj zavičajni govor, znanje književnog jezika već je problematičnije, ali ipak tečno govore svoj materinski jezik. Mogu istaknuti da su se vrlo dobro spremili neki učenici iz drugih predmeta, a dodijeli smo i tri opće pohvale. Iz povijesti su pak mnogi dobili usmenu pohvalu. Posebno smo pohvalili učenicu koja je hrvatski počela učiti u nultom razredu, a sada je položila viši stupanj hrvatskoga jezika.*

*Stipan Balatinac
Foto: Ákos Kollár*

Budimpešta

MATURA..., HRVATSKI MATURANTI 2014. GODINE

Pismenim ispitom na srednjem i višem stupnju iz mađarskoga jezika i književnosti, te mađarskoga kao stranog jezika, 5. svibnja započeli su proljetni maturalni ispiti školske godine 2013/14., koji su završeni usmenim dijelom na srednjem stupnju, 27. lipnja. Na proljetne maturalne ispite u srednjoškolske odgojno-obrazovne ustanove u Mađarskoj ove se školske godine prijavilo 117 800 srednjoškolaca. Uspoređujući broj prijavljenih s brojem proteklih godina, može se zaključiti kako je primjerice u odnosu na 1998. godinu (91 tisuća), broj porastao, a u odnosu na 2011. godinu (142 600) opao.

Priopćenje rezultata i dodjela svjedodžaba

U budimpeštanskoj Hrvatskoj gimnaziji usmenim ispitima na srednjem stupnju 16. i 17. lipnja završeni su proljetni maturalni ispiti školske godine 2013/14. Na ispite zrelosti prijavilo se dvanaest gimnazijalaca, na hrvatski jezik i književnost na srednjem stupnju deset, na višem stupnju dva; mađarski jezik i književnost na srednjem deset, na višem stupnju dva; mađarski kao strani jezik na srednjem jedan; povijest na srednjem stupnju jedanaest, na višem jedan, hrvatski narodopis na srednjem stupnju jedan, matematika jedanaest na srednjem, jedan na višem stupnju; fizika na višem stupnju jedan; engleski jezik dva na srednjem i jedan na višem stupnju. Ispitu zrelosti pristupili su *Petra Beloberk*,

Marija Šajnović uručuje svjedodžbu Blažu Kelemenu

Maturanti proljetnih ispita zrelosti školske godine 2013/14.

Danijel Čičak, Blaž Kelemen, Szabolcs Szilágyi, Dalma Perak, Andreja Čepelsigeti, Estera Meršić, Laura Tišlerić, Šara Novak, Andrija Nađ, Endita Temaj i Danijel Vojnić.

„Obrazovani se ljudi razlikuju od neobrazovanih, kao živi od mrtvih“ navodeći Aristotelove misli, predsjednica povjerenstva maturalnog ispita Timea Bockovac priopćila je rezultate ispita. Opću su pohvalu dobili Petra Beloberk, Blaž Kelemen i Danijel Čičak. Iz mađarskoga jezika i književnosti pohvalu su dobili Estera Meršić, Andrija Nađ, Dalma Perak i Laura Tišlerić, te pohvalu dobili su svi oni učenici koji su maturu položili iz engleskoga jezika. Iz hrvatskoga jezika sedmero je učenika steklo C1 viši stupanj kompleksnog ispita i troje B2 srednji stupanj kompleksnog ispita.

Za čestitku ovogodišnjim maturantima posudila sam riječi predsjednice Timee Bockovac „Uz pohvale želim dodati moje dobre želje što se tiče vašega budućeg života, privatnog i poslovnog, želim da se nađete u onoj profesiji koju ćete birati, da budete sretni, da uživate u onom što je taj život oko nas. A isto tako da nikada ne zaboravite ono što ste dobili u svojoj ustanovi, tu u HOŠIG-u. Da pamtite svoje profesore i nastavnike, koji su itekako zaslužni uzmemo li u obzir vaše lijepe rezultate“.

Kristina Goher

BAJA – Tijekom restauracije sata na zvoniku župne crkve Svetog Antuna Padovanskog, 2013. godine složena zastarjela mehanička naprava kojom se teško rukovalo zamijenjena je novim satom na struju. Međuvremeno je obnovljena stara zahrđala naprava, skinuta s prvotnoga mjesta, postavljena na hodnik ispred oratorija. Izložena je i klavijatura starih orgulja građena 1935. godine. Obnovu stare naprave obavio je Csanád Bagóczki, koji je ugradio i novu električnu napravu.

MOHAČ, HERCEGOVINA – U organizaciji članica i članova HKUD Biloševica, 21. lipnja, upriličena je na Dužicama kulturno-zabavna manifestacija „Hercegovina u srcu“. Prije početka manifestacije slušana je sv. misa. Na manifestaciji je sudjelovao i mohački KUD «Zora». U prvom dijelu programa nastupili su: spomenuta «Zora», KPD Seljačka sloga, KUD Vrgorska Krajina, HKUD Rudine Vidoši, HKUD Crnašnica, HKUD Jare, HKUD Kralj Tomislav iz Tolise, Viktor Baljak i Guslar Marko Čolak. Na kraju službenog dijela programa podijeljene su zahvalnice onima koji su na bilo koji način pomagali u radu društva. U zabavnom dijelu programa nastupio je Jozo Vučić.

Hodočašće u Mariju Bistricu i izlet u Zagreb

Garska i dušnočka Hrvatska samouprava 21. i 22. lipnja organizirale su dvodnevno hodočašće u Mariju Bistricu, najveće hrvatsko svetište Blažene Djevice Marije, u glavni grad Zagreb i Hrvatsko zagorje. Putovanje smo ostvarili sufinanciranjem natječajnih sredstava Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Spomenute hrvatske samouprave svake se godine trude organizirati hodočašća u matičnu zemlju i u hrvatska svetišta u Mađarskoj. Garsi još nikada nisu bili organizirano u Mariji Bistrici i u Hrvatskom zagorju, stoga je pao izbor na ta odredišta. Po zajedničkom natječaju, ovo se putovanje ostvarilo skupa s dušnočkim Hrvatima. Na hodočašću je sudjelovalo 48 osoba, najviše iz spomenuta dva naselja, ali bilo je nekoliko hodočasnika iz Aljmaša, Baje i Kalače. Programi su slijedili strogo zaredom jer u ta dva dana posjetili smo sve važnije vjerske i kulturno-povijesne znamenitosti Zagreba i Hrvatskog zagorja.

Program je započeo u subotu rano popodne posjetom glavnog grada Zagrebu, prvo autobusom, zatim pješice. Vodio nas je stručni vodič zagrebačke turističke zajednice koji je s majčine strane bačkog podrijetla. Našoj su se skupini priključile Ljiljana Pancirov, bivša generalna konzulica Republike Hrvatske u Pe-

ču, i Đurđa Bubreg, suradnica Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske (rodnom iz Gare). Obišli smo prelijepe parkove grada i velebno gradsko groblje Mirogoj. Vidjeli smo arкаде i grobove hrvatskih velikana, primjerice Stjepana Radića, dr. Franje Tuđmana, pjesnika Miroslava Krležu i spomenik bačkih Hrvata. Prva stanica u središtu grada bila je zagrebačka katedrala, odande smo prošetalii Donjim gradom preko Trga bana Jelačića do polazne postaje Uspinjače. Neumorni sudionici uspjeli su se stubama do Gornjega grada, a ostali su se vozili Uspinjačom, uživajući u panorami cijeloga središnjega grada. Od kule Lotrščak otišli smo do Markova trga (crkva Svetog Marka i Hrvatski sabor) i vratili smo se preko Kamenitih vrata, Krvavog mosta i Tkalčićeve ulice do Trga bana Jelačića. Prvi dan smo završili večernjim slobodnim programom.

U nedjelju u devet sati sudjelovali smo na svetoj misi u Mariji Bistrici, obišli križni put. Popodne uza stručnog vodiča posjetili smo Muzej „Staro selo“ u Kumrovcu gdje smo upoznali građevinarstvo i stare obrte iz XIX. stoljeća te pogledali rodnu kuću maršala Tita. Nažalost, zbog radova na magistrali putovanje smo trebali nastaviti sporednim, strmim, brdovitim putovima gdje je naš vozač autobusa zaista pokazao izuzetne vještine, a putnici su ponovno molili Boga. Zbog gubitka vremena dvorac u Trakošanu vidjeli smo samo izvana, ali prošli smo kroz cijelo Hrvatsko zagorje. Doma smo se vratili blizu ponoći.

Proveli smo dva dugačka, zanimljiva dana, bogata vjerskim, kulturnim i prirodnim sadržajima. Idući program planiramo na našu uobičajenu ravnicu.

Martin Kubatov

Hrvatski dan u Mišljenu

U tome idiličnom baranjskom gradiću već godinama, vezano za datum blagdana Svetog Petra i Pavla, u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, priređuje se Hrvatski dan. Tako je bilo i 28. lipnja ove godine zahvaljujući predsjedniku mišljenske Hrvatske samouprave Arnoldu Bariću i pokroviteljima susreta: Gradskoj samoupravi u Mišljenu, Hrvatskoj samoupravi Baranjske županije, Savezu Hrvata u Mađarskoj i civilnoj narodnosnoj udruzi Naš ljudi iz Mišljena.

Ploču gradića Mišljena, i na hrvatskom jeziku, blagoslovio je dekan župnik Ladislav Ronta, uz njega predsjednik mišljenske Hrvatske samouprave Arnold Barić

Program je započeo misom na hrvatskom jeziku u crkvi Sv. Franje Asiškog. Služio ju je dekan župnik Ladislav Ronta, kantor je bio Gabor Bedić, a pjevao ju je Mješoviti pjevački zbor iz Harkanja.

Nakon mise slijedio je važan trenutak Dana i života Hrvata grada Mišljena. Naime nakon dugačke procedure i čekanja, postavljene su ploče s imenom naselja na hrvatskom jeziku. Predsjednik mjesne samouprave, gospodin Barić, s ponosnim je srcem otkrio ploču i rekao kako je ova ploča znak međusobnog poštivanja i dobre suradnje Hrvata i Mađara toga naselja i da je ploča ujedno i priznanje hrvatske manjine ovoga grada, jer ovdje živi više nego 300 Hrvata koji s ljubavlju čuvaju, prenose i njeguju hrvatski jezik, kulturu, tradiciju i običaje. Nakon ot-

krivanja ploče, župnik Ronta ju je posvetio i blagoslovio te opet je zapjevao harkanjski zbor. Ovom svečanom trenutku odazvala se i generalna konzulica Republike Hrvatske Ružica Ivanković. U športskoj dvorani bio je prijam, gdje su goste čekali hladni sokovi i izvrsna večera.

Poslije 6 sati započeo je sedmi malonogometni turnir na kojem je nastupalo 5 momčadi: NK Osijek, Semelj, Udvar, Sukit i Mišljen, a prvo mjesto turnira osvojili su vješti nogometaši domaće momčadi. Nakon odigranih susreta slijedio je folklorni program u čijem su okviru nastupili pjevači i plesači KUD-a «Ladislav Matušek» i Mješoviti pjevački zbor iz Harkanja. Hrvatski dan u Mišljenu završio se balom na kojem je svirao Orkestar Orašje.

Jadranka Gergić

ZAGREB – Ministarstvo kulture Republike Hrvatske i Grad Zagreb proglasili su zagrebačku Međunarodnu smotru folklor festivalskom priredbom nacionalnog značenja. 48. međunarodna smotra folklor koja se ove godine održava od 16. do 20. srpnja bit će posvećena folkloru i drugim međimurskim tradicijama. Na tome malom području susrećemo brojne oblike tradicijske kulture, posebice folklornu glazbenu i plesnu baštinu. Uz nastupe brojnih međimurskih folklornih društava koja promiču umjetnički izričaj svoga kraja, odabranih ansambala iz drugih krajeva Hrvatske, ali i udaljenijih stranih zemalja na pozornicama Gradeca i Trga bana Jelačića, bit će predstavljena i tradicija osebujnoga crkvenog pjevanja te suvremeno stvaralaštvo s područja etnoglazbe. Ova je festivalska priredba nacionalnog značenja jer afirmira specifične vrijednosti nacionalne kulture, ali i jednakovrijednog zavičajnog plesnog, glazbenog, jezičnog i običajnog izražavanja te vrijednosti svjetske kulturne baštine. Na smotri će Mađarsku zastupati Plesna folklorna skupina Nógrád iz Salgótarjána. Na ovogodišnjoj smotri nema pozvanih hrvatskih skupina iz Mađarske.

Čavoljski Bunjevački kulturni krug u Čačincima

Prije mjesec dana izaslanstvo čavoljske Hrvatske samouprave, predsjednik Stipan Mandić i zastupnici, povodom Dana Općine posjetilo je Čačince u Republici Hrvatskoj. U potrazi za novim prijateljskim naseljem lijepo su se proveli, a dogovoreni su i novi susreti. Tako je na poziv KUD-a «Čačinci» i načelnika Mirka Mališa KUD «Bunjevački kulturni krug», koji djeluje pod okriljem Hrvatske samouprave, 19. lipnja gostovao na tradicionalnoj manifestaciji «Tijelovo 2014» u Čačincima.

Tijelovo – svetkovina Presvetog Tijela i Krvi Kristove katolički je blagdan koji se slavi u četvrtak poslije svetkovine Presvetoga Trojstva, devetog četvrtka poslije Uskrsa. Slavi se u crkvama i sveštima u spomen na ustanovljenje Euharistije na Veliki četvrtak.

Već po ustaljenom običaju, Tijelovo u Čačincima započelo je molitvom u župnoj crkvi Presvetoga Trojstva te procesijom mještana i KUD-ova čačinačkim ulicama uza zastajanje kod četiriju postavljenih oltara. Nakon procesije priređena je tradicionalna smotra folkloru koja je uz domaće društvo okupila i šest gostujućih društava. Zahvaljujući upravo gostovanju čavoljskoga «Bunjevačkog kulturnog kruga», prvi put je poprimila i međunarodni značaj. Tom prigodom nazočne goste, posjetitelje i KUD-ove pozdravio je načelnik Mirko Mališ izražavajući zadovoljstvo trudom i radom svih mještana koji su bili u organizaciji ove manifestacije, a koja je zasigurno postala zaštitnim znakom općine. Iznimno šarolik i bogat kulturni program bio je pravi užitek za oko i uho.

Nakon smotre priređen je koncert TS «Bekrije», čime je otpočela pučka veselica. Čavoljci su uživali u iznimnom gostoprimstvu svojih domaćina, u svemu što se samo može poželjeti. Uslijedilo je druženje i noćna zabava. «Dobro je bilo biti zajedno, divaniti, družiti se, uspostaviti prijateljstvo, upoznati običaje, kulturu i baštinu jedni drugih. S puno doživljaja, novih iskustava i stjecanjem mnogih prijatelja vratili smo se u Čavolj u nadi da će se sve to nastaviti i postati tradicijom» – ističu Čavoljci u napisu koji su dostavili našem tjedniku.

hg

ĐAKOVO – Mario Kolar i Davor Ivankovac dobitnici su nagrada Julija Benešića ovogodišnjih, 17. đakovačkih susreta književnih kritičara, održanih u okviru 48. Đakovačkih vezova. Kolar (DHK – ogranak podravsko-koprivnički) dobitnik je nagrade za knjigu «Nuspojave čitanja», a mladi nuštarsko-vinkovački autor Ivankovac za niz kritika objavljenih između dvaju susreta. Ovogodišnje je laureate jučer, time označivši i završetak 17. susreta, u ime prosudbenog povjerenstva obznanio i o njihovu književno-kritičarskom radu govorio Goran Rem, oplemenjujući izrečeno tijekom dvodnevnog programa – kritikom krize. Susreti su ove godine okupili niz imena: od predsjednika DHK-a Božidara Petrača, Vinka Brešića, spomenutog Rema, Ljerke Car Matutinović, Sanje Jukić, Stjepana Blažetina, Ivana Trojana, Josipa Palade, Tomislava Žigmanova. Ravnatelj Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata Tomislav Žigmanov predstavio je novu trogodišnju književnu nagradu «Antun Gustav Matoš» za najbolju knjigu pjesništva, i to radi pospešivanja sustavnog pristupa vrednovanju aktualnih književnih ostvaraja Hrvata u Vojvodini. U sklopu susreta predstavljen je Zbornik XVI. Susreta te održan okrugli stol «Književna kritika spram kritičkog pristupa drugim umjetnostima». (*glas-slavonije*)

Tomislav Žigmanov, Stjepan Blažetin i Mirko Ćurić
Foto: Z. Mesić

Zaštitnica sela Udvara

U Udvaru, naselju nadomak Pečuhu, koji stoljećima naseļavaju bošnjački Hrvati, 2. srpnja slavi se Gospa Srpnica, zaštitnica Udvaraca, čiji drveni kip (kip trudne Gospe) krasí tamošnju crkvu. Uza Srpnicu veže se i seosko proštenje, ove godine slavljeno 6. srpnja. Otvorila su se vrata, čekala rodbina i prijatelji, služena je sveta misa. U sklopu Susreta mladih u Judu je 6. srpnja slavljeno i glavno hodočašće u čast Majke Božje Srpnice, zaštitnice roditelja i radova koji se vežu za žetvu.

Trenutak za pjesmu

Petar Milić

KRUG

stoljeća prevrćemo
bitke bijemo
prošlost dozivamo
poraženi postadoše pobjednici
sukobi prošlost
izdadoše istine

Hercegovac–Hrvatski Židan

Kazališno druženje uz scensku igru „iz Den Haaga“

Pučka scena Hrvatske čitaonice iz Hercegovca ljetos svečuju 30. obljetnicu svojega djelovanja. Na početku je imala na čelu voditelja Stjepana Banasa, a od 2002. ljeta redateljskom palicom barata Ivan Bratković. Glumci iz Hercegovca dugo ljet gaju prijateljske veze s našimi igrokazači, osebujno u Petrovom Selu i Hrvatskom Židanu. Točno pred dvadesetimi ljeti su prvi put nariktani Dani hrvatskoga pučkoga teatra u Hercegovcu, na kom su premijerno nastupali Petrovišćani 2000. ljeta, a Židanci devet ljet kasnije. Odonda su glumački susreti u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji nastali pojam za naše hrvatske teatriste i svaka turneja naših društav nije samo prilika za predstavljanje igrokazačkoga djelovanja u sačuvanju hrvatskoga jezika i identiteta nego je svaki put još sjajnije i bližnje povezivanje s prijatelji.

Ovako se je to zgodalo i na početku prošloga miseca, kad su Hercegovčani dospili u Gradišće, a u njevoj desetočlanoj delegaciji su bili i Kristina Draclin, tajnica župana Bjelovarsko-bilogorske županije, kot i Ivan Koren, zamjenik načelnika općine Hercegovac. Za klimpuškom predstavom već 6. junija, u petak, u noći ih je dopeljao put u Hrvatski Židan, da bi se sutradan malo upoznali s ovim hrvatskim selom i okolicom, a tako i s gradom Kisegom. Nisu se razočarali, pokidob ov kraj prepun je sa znamenitosti i prirodnimi lipotami, ke je svakako vridno viditi i pohoditi. 8. junija, u nedilju, otpodne na židansku predstavu Hrvatske čitaonice iz Hercegovca, od autora Radoslava Pavlovića naslova *Vidimo se u Den Haagu*, došla je i petroviska delegacija. Sam naslov kazališnoga komada je bio mamljiv, a nije bilo manje zanimljivo ni to da je autor, kako je on sam nazvao Šoviniističke farse IV., srpski književnik Radoslav Pavlović. Svi oni gledatelji ki su manje upućeni u vanjsku politiku, u tešku prošlost i još teže suživljavanje srpskoga i hrvatskoga naroda, moguće da su jedva razumili od česa je govor, ali šalna i uvjerljiva igra kazalištarcev od početka do kraja je dominirala. Kusić drži heravo zrcalo pred publiku o nedavnom strašnom boju med Hrvati i Srbi, iskarikira «nedužne» karaktere neprijateljev pred haškim sudom, a u tom trenutku kad se pojavi treći neprijatelj, u ovom smislu haška tužiteljica, krug se zatvara, stvara se srpsko-hrvatski savez u napadanju treće sile. Po riči redatelja, o komadu i u Hrvatskoj hvalevridno govoru, tako i mi moramo naglasiti da Zoran Kramarić, Ivanka Marenić, Josip Klobučar, Slaven Jurčić, a i režiser u manjoj ulogi Ivan Bratković, za ovu zvanarednu predstavu pravoda su zavridili i ovde svaku pohvalu. Uz nepozabljivu gostoljubivost članov židanske kazališne grupe, do-

maćini i gosti ter i Petrovišćanke imali su priliku dalje skovati skupne plane za spravišća, ali što je svakako sigurno da kljetu XXI. Dani hrvatskoga pučkoga teatra ponovo čekaju i Gradišćanske Hrvate iz Ugarske.

-Tiho-

Ivan Koren, Mirjana Šteiner i Štefan Krizmanić pri veselom poziranju

Židanski i petroviski igrokazači s prijatelji iz Hercegovca

Prvi budimpeštanski koncert Željka Bebeka

lošku autora Mate Matišića. Glavne uloge u njemu igraju Krešimir Mikić, Nikša Butijer, Dražen Kühn, Marija Škaričić, Goran Bogdan i, ne u posljednjem redu, Jadranka Đokić. U središtu je radnje mlad svećenik koji odlazi na neimenovani dalmatinski otočić na kojem se, u nadi povećanja nataliteta, udružuje s mjesnim prodavačem i ljekarnikom s kojima zajedno buši kondome i pušta ih u prodaju. No radnja neće ostati tako jednostavna, ali vrijedno je pogledati film koji smiješno obrađuje jednu vrlo ozbiljnu temu. Film Svećenikova djeca dobio je uglavnom pozitivne kritike hrvatskih filmskih kritičara. Ali zbog proturječne radnje potaknuo je niz oprečnih mišljenja, pri čemu su naj-

glasniji bili pripadnici Katoličke crkve. Ako vas zanima film, imate sreću. U mađarskim kinima možete ga pogledati od 17. srpnja. Gdje i kada će se prikazati, o tome se informirajte na web-stranici Mozineta, mađarskog distributera filma. Ako pak želite dobiti putovanje u Hrvatsku, na otok Pag, u mjesto Novalju, na Facebooku Mozineta odgovorite na postavljeno pitanje.

Nakon filma slijedio je dugo očekivani koncert. Kad je Željko Bebek stupio na pozornicu, primili su ga burni poklici publike, koja je bila spremna za izvanredan koncert. Početna ovacija nije se stišavala, dapače, pratila je Željka Bebeka nakon izvedbe svih pjesama koje je izvodio na pozornici A38. Gotovo dvosatni koncert

Potkraj lipnja završena je još jedna sezona Balkan partija. U subotu, 21. lipnja, brod A38 bio je poprište dobre atmosfere jer prije ljetne stanke okupili su se mladi i stari kako bi još jednom ludovali uz dobro poznate note. Tradicija je priredbe kako se ona prije ljeta priređuje na A38, jer tada ima poseban ugođaj i čar brod na Dunavu. Ovoga puta organizatori su pripremili veliko iznenađenje. Pozvani gost bio je Željko Bebek, legenda rock-glazbe u bivšoj Jugoslaviji, pjevač grupe Bijelo dugme. Sve pristigle pekarna Mlinar ugostila je burekom, a obožavateljima nogometa osigurana je prilika praćenja utakmica svjetskoga nogometnog prvenstva.

Zabava je započela već prije koncerta s mađarskom pretpremijerom hrvatskoga filma Svećenikova djeca, iz 2013. godine, a režirao ga je Vinko Brešan. Snimljen je prema istoimenomu dramskom pred-

BUDIMPEŠTA – Sukladno odredbama Statuta Udruge Hrvata grada Budimpešte i njezine okolice, predsjednica Eva Išpanović sazvala je sjednicu skupštine Udruge za ponedjeljak, 21. srpnja, s početkom u 17 sati, u Croaticinim prostorijama (Budimpešta VI, Ul. Nagymező 68). Za sjednicu je predložen ovaj dnevni red: Prijedlog i donošenje odluke o kandidatima za državnu listu; 2. Prijedlog i donošenje odluke o kandidatima za glavnogradsku listu. Sukladno točki 2 poglavlja III, Osnivačkog dokumenta Udruge, ne bude li sjednica u 17 sati imala kvorum, ona se saziva u 17.30 sati s istim dnevnim redom te neovisno o broju nazočnih održat će se, i Skupština će imati kvorum.

BUDIMPEŠTA, VINKOVCI – Hrvatska izvorna plesna skupina iz Budimpešte i ove će godine sudjelovati na proslavi Dana grada Vinkovaca. Plesači društva borave na priredbi na poziv Kulturno-umjetničkog društva „Šumari“; 20. srpnja predstaviti će se sa spletom plesova iz bogatoga repertoara.

prošao je u trenu. U publici su se našli i mladi i stari, koji su kao jedno pjevali, skandirali i plesali tijekom koncerta. O tome nam je svjedočila i činjenica kako se brod pod brojnom publikom počeo opasno ljuljati. Karte su bile rasprodane već prije koncerta, više stotina znatiželjnika došlo je pogledati živu legendu rock-glazbe Željka Bebeka koji ove godine slavi 40. obljetnicu glazbene karijere. Vjerujem kako je njegov prvi, a nadamo se ne i posljednji, koncert u Budimpešti bio dostojna postaja u mozaiku Bebekovih slavlja.

Bea Letenyei

Foto: Geza Kovačević i András Dimény

XII. Šopronski hrvatski dani još jednoč s vridnim sadržaji

Šopron jur zdavno ne more egzistirati prez hrvatskih sadržajev. To povidaju različite priredbe, shodišći, izleti, izložbe tijekom ljet, i ne nazadnje svenek nova povijesna otkrića. Svako ljetu se sa znatiželjom ganemo u ti grad, što će nam iskopati iz davne prošlosti i pozabljenja sve već agilniji predsjednik Hrvatske samouprave grada, dr. Franjo Pajrić, čija uloga pri organizaciji, moderiranju, u cipljenju hrvatskoga duha u ovoj krajini je legendarna. XII. Šopronski hrvatski dani su bili opet vridniji od običnih hrvatskih danov bilo kade drugdir, i dočekali su zainteresirane Hrvate, Ugre i Nimce uz ostalo s otkrivanjem obnovljenoga kipa jurskoga biskupa Jurja Draškovića Trakošćanskoga, prezentacijom VI. Regionalnih studijov, koncerti i nediljnom svetom mašom u takozvanoj hrvatskoj crikvi ter i ogromnom folklornom kavalkadom na Glavnom trgu Šoprona.

Foto: dr. Franjo Pajrić

Kip jurskoga biskupa

Još u uvodu, šopronskoga hrvatskoga vikenda 24. junija, utorak, u crikvi Sv. Ivana Krstitelja, postavio se je najzad kip jurskoga biskupa Jurja Draškovića Trakošćanskoga ki je uz ostalo bio i utemeljitelj Jezuitske gimnazije u Šopronu, a čuda se je skrbio i za obdržavanje crikve. Njegovog štatuva čez šezdeset ljet je bila «shranjena» u kriptoteki, dokle ovoga

ljeta nije najzad zašla na svoje prethodno mjesto s blagoslivljanjem. 28. junija, u sultu, u nastavku hrvatskoga svečevanja je

na tom mjestu dao samostalni koncert Tamburaški orkestar Osnovne glazbene škole Kontesa Dora iz Našica, na čelu s dirigenticom i ravnateljicom škole Marinom Kopri. Kako smo od nje doznali, šesti put su

Tamburaški orkestar iz Našica

govu ženu, a ovo ubojstvo je služilo i uzrokom za Prvi svitski boj. Novo izdanje od 262 stranice (dodatno i na DVD-u) u većem dijelu sadrži u fotokopiji originalni dnevnik iz I. svitskoga boja, Koljnofca Ambruša Sinkovića, a detaljno daje izvješćaj o lanjskom putovanju ekipe «Po staza naših starih». Kako je ovput najavljeno, kljetu će se odana gradišćanska grupa ponovo krenuti na put, tom prilikom štart bude

u Bosni i Hercegovini, a putovanje će peljati kroz sedam držav na Jantarskoj cesti ka nas stoljeće dugo povezuje. Nediljnu svetu mašu u crikvi Sv. Mihovila je služio dr. Anton Kolić, farnik Ratištova, ki ljetos svečuje 45. obljetnicu svojega zaredjenja, zbog toga su mu šopronski Hrvati i čestitali. Pri otpodnevnom gala programu na Glavnom trgu Šoprona opet bi bilo teško ljude prebrojiti, tolikimi su bili došli. Tanac, jačka i mužika svenek su vabljiva moć pod otvorenim, a nisu manje značajni ni spravišća Hrvatov iz cijele okolice. Recitala i jačila su dica hrvatske grupe šopronske čuvarnice Duga, folkloriši Dvojezične škole Mihovil Naković u Koljnofu sa školnikovicom Sabinom Balog su zavježbali gradišćanski tanac. Šopronske tamburaše pod imenom Starci uči Geza Völggy ml. kot i Koljnofske tamburaše, i prvi i drugi sastav guslao nam je s puno oduševljenja. Nedavno utemeljeni mladi koljnofski bend Bondersölj, pred kratkim poznati kot Štrabanci, u dodatku s prisičkim tamburašem Draganom Fucinom takaj se je predstavio pred šopronskom publikom. Hrvatski školari Osnovne glazbene škole Kontesa Dora iz Našica su i ovput zavridili burni aplauz za – u trodnevnom boravku – zadnji i slavni nastup na XII. Šopronski hrvatski dani. *Tiho*

Koljnofsko kolo

gostovali u Šopronu na Hrvatski dani i svenek se pripravljaju s raznovrsnim programom od izvorne hrvatske glazbe do zabavnih kompozicij. U ovoj školi, imenovanoj po prvoj hrvatskoj skladateljici Dore Pejačević, trenutačno se uči u osnovnom obrazovanju 168 dice na jedanaest instrumenta. I zbog Pejačevićevih nasljedstav rado putuju u Šopron i svaki put nam donesu hrvatsku rič i muzičku tradiciju. Toga dana se je još u Rejpal-hiži promovirala knjiga Regionalne studije VI. u izdanju PannonIQma i pod uredničtvom dr. Franje Pajrića. Sama prezentacija je stavljena simbolično na ti dan kad je prije sto ljet Gavrilo Princip u Sarajevu ubio prijestolonasljednika Franju Ferdinanda i nje-

TS „Starci“ iz Šoprona

MARTINCI, BENKOVAC – Kulturno-umjetničko društvo Branimir iz Benkovca 19. srpnja priređuje prvi Etnofestival na prostoru Kaštela Benković. Festivalu sudjeluje i Ženski pjevački zbor «Korjeni» iz Martinaca koji će se predstaviti na festivalu s programom u trajanju od sedam minuta. Organizatori najavljuju sudjelovanje muških i ženskih pjevačkih skupina koje će pjevati izvornu tradicionalnu narodnu glazbu bez instrumentalne pratnje. Pjevačke će skupine biti obučene u narodnu nošnju svoga kraja, iz kojeg trebaju i prikazati pjevačko blago prilikom nastupa. Svaka će pjevačka skupina otpjevati dvije pjesme. Kako kaže Kristina Gregeš Pandur, voditeljica Ženskoga pjevačkog zbora «Korjeni», s radošću putuju u Benkovac i sudjeluju spomenutom festivalu. Martinčanke će boraviti u Benkovcu od 18. do 20. srpnja.

DARANJ – Dan sela Daranja priređuje se 26. srpnja. Uza Seosku samoupravu, u organizaciji Dana sudjeluje i tamošnja Hrvatska samouprava, na čelu s Ladislavom Vertkovicijem. U brojnim sadržajima jesu i hrvatski sadržaji i nastupi hrvatskih zborova i KUD-ova iz Podravine.

BRLOBAŠ – Seoska te Hrvatska i Ciganska samouprava 20. srpnja priređuju tradicionalni Hrvatski dan sela Brlobaša. Dan počinje u ranim jutarnjim satima s dječjim programima na otvorenom u središtu sela kod Seoske kuće i doma kulture. Slijedi malonogometni turnir na mjesnom nogometnom igralištu, prikaz konjičkih vještina te objed za sve stanovnike sela. U poslijepodnevnom satima nastavlja se programi Dana. U 16 sati je sveta misa na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi posvećenoj Svetom Iliji prije dvadeset godina Nakon nje je kulturno-folklorni program na otvorenoj pozornici u dvorištu mjesnog doma kulture. Nastupaju: kukinjski KUD Ladislava Matušeka, lukoviški KUD Drava, barčanski KUD Podravina, starinski KUD Biseri Drave, te Orkestar Vizin. Nakon programa je večera, a potom Hrvatska plesačnica s Vesnom Velin i Orkestrom Vizin, kažu u ime organizatora Piroška Gujaš, seoska načelnica, Ivo Pavleković, predsjednik Hrvatske samouprave, i István Bogdán, predsjednik Ciganske samouprave. Dan se ostvaruje uz potporu Seoske, Hrvatske i Ciganske samouprave, Hrvatske samouprave Šomođske županije i Akcijske grupe Leader Saveza Rinya–Dráva.

Martinci

Ivanjdanski sajam proizvoda i hrvatsko veselje

U organizaciji Seoske i Hrvatske samouprave, 21. lipnja priredena su cjelodnevna događanja u sklopu programa ovogodišnjeg Ivanja. U provedbu dnevnih programa, kako saznaje Hrvatski glasnik, djelatno se uključila i Samouprava Baranjske županije, kroz priredbu i sajam proizvoda. U znaku slatko-slano-kiselih okusa, što drugu godinu zaredom, ove godine u Martincima, organizira Zaklada Dél Baranyáért kojom predsjedja Marietta Pohl.

Stoga je dan u ozračju Ivanja obilježio sajam podravske obrtnike, brojne igraonice za djecu i programi za odrasle, nastup pečuskoga Folklornog ansambla Mecsek te niz drugih sadržaja. Hrvatsko Ivanje započelo je svetom misom na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi koju je služio tamošnji župnik Ilija Čuzdi, a nastavljen povorkom kroz mjesto, paljenjem «lila», pjes-

nim sajamskim proizvodima, od rakije do igračaka, mještanima su se predstavili Tamburaški sastav i zbor Biseri Drave iz Starina, pjevači Udruge Sellye Téer Erő, Udruga za očuvanje običaja Újpetre, Puhački orkestar «Dorotya Kanizsai», Udruga za očuvanje vrijednosti Mecsekhat. Oduševljenje je izazvao nastup Folklornog društva Mecsek iz Pečuha.

mom i večernjim balom uz Orkestar Podravku. Gosti su biti sopjanski folklorasi, športaši, vatrogasci, članovi Udruge športske rekreacije «Šport za sve», starinski KUD Biseri Drave, a danu su sudjelovali kao domaćini, naravno, članovi KUD-a Martince i neumorni Ženski pjevački zbor «Korjeni», kaže u ime organizatora Kristina Gregeš Pandur.

U ranim jutarnjim satima druženja u Martincima, a i popratna događanja svečano je otvorio načelnik sela Levente Várnai. U festivalskom šatoru birala se najbolja «štrudla» & gibanica iliti rétes, a djeca su se natjecala u crtanju. Znatiželjnici su na prostoru ispred seoskog doma kulture od štanda do štanda mogli uživati u izlož-

Nakon svete mise na hrvatskom jeziku i mimohoda po selu i dugim seoskim ulicama gdje su Martinčani na postajama okrijepili sve sudionike povorke, okupljenima se obratio i Zolt Tiffán, predsjednik Skupštine Baranjske županije, Vladin povjerenik za koordinaciju programa Ős-Dráva. Slijedio je koncert sastava Zengő.

U devet sati Sopjani, Udruge športske rekreacije «Šport za sve», Podravac, predstavili su ivanjske običaje svoga kraja. Scenski prikaz pod naslovom Čarolija vatre sve je očarao, a završen je s malim vatrometom, kome je slijedio, kažu oni koji su bili nezaboravni, ivanjski bal uz domaće svirače «Podravke».

Mala stranica

Svjetski dan slušanja

Dan 18. srpnja odabran je za Svjetski dan slušanja, zato da se ljudi potaknu na pažljivo slušanje lijepih i opuštajućih zvukova u prirodi, kao što su npr. zapljuskivanje mora, žubor potoka, pjev ptica, pucketanje vatre, cvrčanje cvrčka i sl. Također je to i dan kada se želi potaknuti na slušanje lijepih i milozvučnih glazbi, koja „zahvaća srce i dušu“, nasuprot glazbi koja zatupljuje i izaziva negativne osjećaje. Svjetski dan slušanja pokrenula je organizacija World Listening Project.

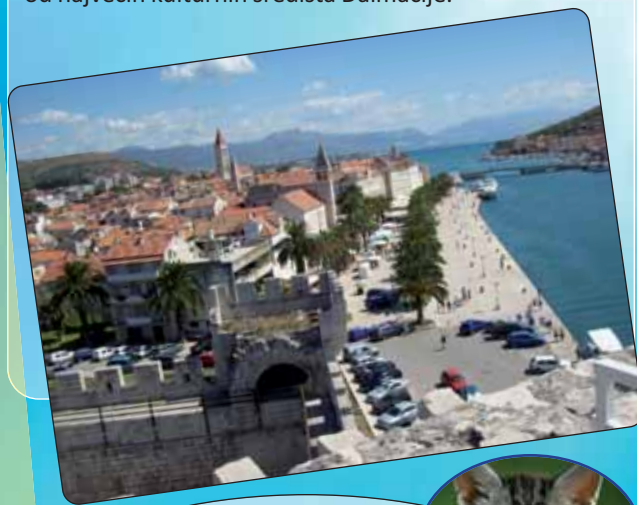

Razglednica iz Hrvatske

Trogir

Trogir, kao grad koji nosi naslov najočuvanijega romaničko-gotičkoga grada u središnjoj Europi, zbog čega ga je i UNESCO uvrstio na listu svjetske baštine, nudi jako mnogo znamenitosti koje vrijedi posjetiti i vidjeti. Skladan kameni gradić na otočiću, mostovima je povezan s kopnom i otokom Čiovom. U prošlosti grad je bio jedan od najvećih kulturnih središta Dalmacije.

Znate li...

da je mačji sluh izrazito razvijen, razvijeniji čak i od psećega. Mačka čuje frekvencije i do 65.000 Hz. Mačka može okrenuti uši za 180 stupnjeva. Poput satelitskih tanjura njezine uši traže točno mjesto na kojem je zvuk nastao. Mačke mogu čuti zvukove četiri ili pet puta udaljenije od onog što mogu čuti ljudi.

Književni kutak

Pajo Kanižaj

BR, BR BROJALICA

Stoja, trica,
brojna lica
pa nastane
brojalica!

Sto mornara
svi sa Hvara,
brojalica
tu se stvara!

Zumba, zumba,
a bez gumba,
tu se pleše
samba, rumba!

Eci, peci
i pereci!
Mjesto peci
reci leci!

Što, ča, kaj,
djeco, baj,
brojalici
tu je kraj!

Vic tjedna

Ručak

Pita muž ženu: – Srce,
što ima za ručak?
– Ništa.
– Kako ništa? Pa i jučer
je bilo ništa!
– Pa skuhala sam za dva
dana.

Potpisana povelja o prijateljstvu i suradnji

Nakon dvogodišnje suradnje, 20. lipnja 2014. u prostorijama kaniške Pijarističke gimnazije potpisan je sporazum o prijateljstvu i međusobnoj suradnji između Pijarističke osnovne škole, gimnazije, učeničkog doma i dječjeg vrtića «Celesztina Donat» i zadarske Klasične gimnazije Ivana Pavla II. Sporazum su potvrdili potpisom ravnatelj zadarske mons. Joso Kokić i kaniške ustanove

Predstavnici dviju ustanova

Kaniška Pijaristička gimnazija prije pet godina pokrenula je podučavanje hrvatskoga jezika kako bi za pomursku djecu hrvatskoga podrijetla nudila mogućnost učenja jezika. To ju je potaklo i na uspostavljanje veza s nekom sličnom ustanovom iz Hrvatske. Zadarska Klasična gimnazija Ivana Pavla II. bila je odmah otvorena na suradnju i pošto je njezin zbor sudjelovao na Susretu katoličkih zborova u Kaniži, započelo je međusobno posjećivanje. Uskoro je slijedio uzvratni posjet kada je zbor kaniške gimnazije gostovao u Zadru. Tako je krenula suradnja, i u lipnju ove godine došlo je i do svečanog potpisivanja sporazuma. Ciljevi suradnje isti su, stvaranje trajnih kulturnih i obrazovnih veza, međusobno upoznavanje kulture i povijesti obaju naroda, međusobno pomaganje glede izgradnje bolje budućnosti. Predstavnici dviju ustanova prije svečanog potpisivanja izradili su konkretan program suradnje prema kojem će se ostvariti razmjena učenika, konferencije, zajednički projekti. Kaniški će učenici u rujnu tjedan dana boraviti u zadarskoj ustanovi, gdje će sudjelovati u nastavi, te biti uključeni u razne izvannastavne aktivnosti, organizirat će za njih izlete, a učenici zadarske škole sredinom lipnja bit će su-

dionici kampa koji svake godine organizira kaniška ustanova s mnoštvom sadržaja (ručne radionice, izleti, rute). Osim razmjene učenika, tijekom školske godine bit će organizirani razni zajednički projekti putem interneta u određenoj temi (vjeronauk, povijest, kultura, ekologija). Preko internetske stranice „Edmondo“ planiran je međusobni saobraćaj o školskim događanjima, nacionalnim praznicima, običa-

Joso Kokić i Pál Nyeste

jima, specijalitetima nacionalnih kuhinja, glazbi, plesu, slobodnome vremenu. Predviđeni su i prigodni posjeti prilikom većih priredaba (gostovanje zborova ili drugih skupina), a pedagozi će se dvogodišnje sastati na stručni forum kada će razmijeniti iskustva u svezi s obrazovanjem i odgojem. Ustanova će pokušati i zajedno se kandidirati za određene projekte. Ravnatelj Pijarističke gimnazije smatra da radi bolje budućnosti vrlo je važno razmišljati skupa, na tom će se putu nastaviti suradnja. Put mira i međusobnog poštivanja zajednički su interesi obiju ustanova. Zajednička druženja, razmjena iskustava zasigurno će pridonijeti boljitku obiju strana. Prema ravnateljevim riječima, kaniška gimnazija čvršćim povezivanjem s tom hrvatskom ustanovom želi promicati važnost učenja jezika susjedne zemlje, tj. hrvatskoga jezika, naime, nažalost, samo mali broj djece bira taj jezik. Važno je napomenuti da se u ustanovi od jeseni nastavlja podučavanje hrvatskoga kao stranog jezika. Ponuđen je i program pripravnčkog razreda (tzv. nultog razreda, u kojem se pojačano uči hrvatski jezik), ali se na taj program prijavio samo jedan učenik.

Zadarska gimnazija svoju misiju ostvaruje prema svojoj krilatici: Una meliorem mundum aedificemus – Zajedno stvarajmo bolji svijet. Stvaranje boljega svijeta ubuduće zamišlja i s profesorima i učenicima kaniške ustanove. Mons. Joso Kokić izrazio je zadovoljstvo glede suradnje jer prema njegovu mišljenju djelatnici obiju ustanova osjećaju potrebu zajedništva, da se zajednički nađu, razgovaraju o problemima obrazovanja mladih i da se skupa traži bolje rješenje. Dvije ustanove povezuje ista višestoljetna vjera, kako te kršćanske vrijednosti prenositi, predočiti mladim ljudima – to je jako važno i u tom pogledu također dobro dođe međusobna pomoć. Nakon radnog sastanka domaćini su gostujućem izaslanstvu predstavili školu, a drugi dan u Budimpešti Hrvatsku osnovnu školu i gimnaziju te peštansku Pijarističku gimnaziju, odnosno znamenitosti grada. Suradnja se nastavlja u rujnu s odlaskom kaniških učenika u Zadar.

BAŠKUT – U okviru Dana sela, 6. srpnja, u tome bačkom naselju održan je jubilarni, peti susret nositelja Marijinih kipova. Misno slavlje predvodio je kalačko-kečkemetski nadbiskup dr. Balázs Bábel, a s njime suslužili baškutski župnik Tibor Szűcs i velečasni Zsolt Retkes iz Baje.

– Zahvaljujemo našim precima što su nam predali vjeru i crkvene tradicije. I vjeru i tradicije ćemo očuvati, njegovati, te predati mlađima. Naša vjera i identitet dio su naše prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. Ta baština učvršćuje našu vjeru, duhovnu snagu, ona nam je oslonac – istaknuto je između ostalog na misi.

Susretu su nazočili iz vojvođanskog Doroslava, Bogojeva, Srbobrana, iz Lunca de Josa iz Hargitanske županije, nadalje iz obližnjih naselja Monoštorlije (Bátmonostor), Aljmaša, Topolovca (Dunafalva), Fajsina (Fajsz), Gare i Baračke (Nagybaracska), a žene i djevojke u izvornim nošnjama raznih narodnosti u ophodu su nosile vrpčama i cvijećem okićene Marijine kipeve. Na susretu i u povorci sudjelovale su i žene Izvorne hrvatske pjevačke skupine iz Dušnoka u izvornoj narodnoj nošnji. Na kraju mise bio je i svečani ophod oko župne crkve u pratnji Puhačkog orkestra Antala Kraula, a zatim i blagoslov sudionika, gostiju i nazočnih vjernika.

ČAVOLJ, BAČINO – Zahvaljujući samo većem broju postignutih zgoditaka, nogometna momčad sela Čavolja s 45 bodova (isto koliko i Borota) osvojila je prvenstvo Treće županijske lige Jug, u 20 susreta ostvarila je 14 pobjeda, 3 neodlučena i 3 poraza s gol-razlikom 65-22. Na 4. mjestu završila je Gara s 38 bodova, a na 7. mjestu Santovo s 28 bodova. U Trećoj županijskoj ligi Zapad Bačino, osvojivši 3. mjesto, završilo je na pobjedničkom postolju.

Šport

EP u vaterpolu 2014. u Budimpešti

I Hrvatska i Mađarska ostvarile prvu pobjedu

Pobjedom hrvatske vaterpolske reprezentacije, aktualnih olimpijskih prvaka, u Budimpešti je 14. srpnja otvoreno Europsko prvenstvo u vaterpolu, 31. izdanje ovog natjecanja koje se održava od 13. do 26. srpnja u glavnom gradu Mađarske. Hrvatska je u prvom kolu skupine B s 10 : 5 nadigrala reprezentaciju Njemačke. Pošto je povela s 4 : 1, prva četvrtina završila je s 4 : 3. Međutim u drugoj i trećoj četvrtini, ne dopustivši Nijemcima da u 16 minuta nastavka postignu zgoditak, povećala je prednost na 9 : 3. Premda je Njemačka dobila posljednju četvrtinu s 2 : 1, i uspjela ublažiti poraz, izabranici Ivica Tucka ostvarili su prvu uvjerljivu pobjedu. U skupini B igraju još domaćin Mađarska, braniteljica naslova svjetskih prvaka Srbija, zatim Španjolska i Francuska, a u skupini A Crna Gora, Grčka, Italija, Rumunjska, Rusija i Gruzija. Mađarska je nakon izjednačene prve i posljednje četvrtine, prednost od 3 gola ostvarena u drugoj i trećoj četvrtini zadržala do kraja, te pobijedila reprezentaciju Španjolske s 12 : 9. Ostali rezultati u skupini B Francuska–Srbija 5 : 16, u skupini A Rumunjska–Gruzija 11 : 6, Crna Gora–Grčka 11 : 6 i Italija – Rusija 13 : 6.

Sljedeći susreti: 15. srpnja Hrvatska–Španjolska, Mađarska–Francuska, 17. Francuska–Hrvatska, Srbija–Mađarska, 19. Hrvatska–Srbija, Njemačka–Mađarska, i u posljednjem kolu 21. srpnja Mađarska–Hrvatska.

Pobjednici skupina izborit će izravan plasman u poluzavršnicu, drugi i treći u četvrtzavršnicu, a ostale reprezentacije nadigravat će se za plasman od 7. do 12. mjesta.

Stipan Balatinac

SANTOVO – U organizaciji Seoske samouprave, 19. srpnja priređuje se jubilarni, 20. dan sela. Cjelodnevni program počinje u 8.30 sati na mjesnome nogometnom igralištu već uobičajenim malonogometnim turnirom. Od 9.30 su razni zabavni programi za djecu, istovremeno uza sudjelovanje prijateljskih društava i civilnih udruga kuhat će se svinjski paprikaš. Gulaš od graha u ograničenoj količini može se kupiti na licu mjesta po cijeni od 500 forinta. Na mjesnom hipodromu pokraj državne ceste 51 priređuje se 4. kolo natjecanja dvoprega za Bački kup i za bodove državnog natjecanja. Nakon svečanog otvorenja u 9 sati, između 9.30 i 12, slijedi natjecanje dvoprega za Bački kup, a od 14 sati za Santovački kup i Putujući kup Joze Kovačeva.

Natjecanje se zatvara proglašenjem rezultata, te dodjelom pehara i nagrada u 17 sati. Dan sela nastavlja se na središnjemu seoskom trgu kulturnim programom uz nastup tamburaškog orkestra Hrvatske škole i društvo modernoga plesa. Od 20 sati nastupa sastav Cappuccino, slijedi pučka veselica i plesačnica na otvorenom uz Orkestar «Polo».

VIROVITICA – Europski dan regionalne suradnje bit će održan 21. rujna 2014. godine u organizaciji Virovitičko-podravске županije, uz biciklistički maraton Virovitica–Selurince, u listopadu slijedi uzvratni maraton Selurince–Virovitica.

40. Narodnosni kup u Petrovom Seļu

Velika pobjeda domaće školske ekipe

Još pred krajem školskoga ljeta u jedva podnošljivoj vrućini, ali u neobičnom športskom štimungu su se našle u južnogradišćanskom naselju nogometne i rukometne ekipe trih osnovnih škol iz Petrovoga Sela, Gornjega Četara i priključio se je i novi diozimatelj u darbi, OŠ Kerestura. U nogometu za donlje razrede, futbolu za gornje razrede, a i u rukometu su se domaćini izborili do pobjede. Tako je 40. jubilarni kup ovoga sastanka obilježen najvećim športskim uspjehom petroviske Dvojezične škole.

Sunce je nemilo žarilo nad petroviskim igrališćem, zato smo se neprestalno potili tako igraći kot i navijaći. U pauzi iz plastićnih flošov s vodom su se špricali športaši, heroji ovoga dana, kako je je titulirao trener petroviskih nogometašev, Petar Škrapić, ki je bio jako zadovoljan s rezultati na nogometnom terenu. U rukometu divojke su imale samo jednu utakmicu, pokidob iz Kerestura nije dospio rukometni tim, tako da Ana Zorica Timar, školarica 8. razreda iz Petrovoga Sela, veselo je komentirala petrovisku pobjedu nad četarskom grupom, ka pak nikako nije bila praksa u zadnje vrime. S učiteljicom Nikoletom Timar svaki tajedan su se vježbale petroviske športašice, a trud i marljivost su pak donesli i svoj plod. Direktorica OŠ Kerestura, Anica Kovač-Kóvágó prvi put je dopeljala svoje školare, sve skupa dvadeset, na ovo spravišće. Kako je rekla sličnih športskih susretov u hrvatskom krugu jako nij, iako bi dica čekala da se izmiru sposobnosti i u športu, ne samo u moljanju i recitiranju pjesmic. Posebno se je zahvalila Hrvatskoj državnoj samoupravi ka je plaćanjem putnih stroškov podupirala njevo putovanje u Gradišće. Glavna organizatorica jubilarnoga športskoga naticanja, a ujedno i ravnateljica petroviske Dvojezične škole, Edita Horvat-Pauković

Pobjednička ekipa Petrovoga Sela

se je mogla ovo ljeto veseliti ne samo lipom vrimenu, nego i zvanarednim rezultatom. Po nje rići, o samom početku ovoga jubilarnoga kupa ne postojü dokumenti, ali to se zna da glavni cilj je bio priredjenje veseloga športskoga dana za hrvatske školare u Źeljeznoj Źupaniji. Zatvaranje Źidanske škole s gornjimi razredi pred nekoliko ljet je zapravo oteŹavalo i daljnju organizaciju kupa. Obrnuli su se ovde slovenski školari iz Gornjega Senika, predlani Bizonjci, štoveć, ljetos su upućene pozivnice i partnerskim školam u Hrvatskoj (u Šenkovec i Donju Zelinu). Do proširenja diozimateljev vjerojatno će dojtü dojtüće ljeto, ali svakako je radosno da su iz Kerestura primili jur prvi poziv. Na jubilarni kup su dica sama nafarbala majice za sve goste, od ranoga jutra se je ku-

hao divlji gulaš za objed, a podilio se je i posebni pokal za pobjednika na jubilarnom kupu. Sponzori su bili športskoga sastanka Hrvatska samouprava Petrovoga Sela, OkruŹni centar Klebelsberg, a materijalna sredstva su priskrbljena i pomoću naticanja TÁMOP.

Po veliki, ali fer borba športaši su se poređali za proglašenje rezultatov i prikzeli brojne dare i priznanja. U nogometu za donlje razrede na trećem mjestu je završila kup momćad OŠ Kerestura, drugo mjesto je pripalo OŠ Gornji Četar i pobjednici su postali domaćini. Kralj golov je u ovoj kategoriji Petrovišćan, Bence Pataki. U nogometu za gornje razrede se je narodio isti rezultat kot i u prethodnoj kategoriji, najveć golov je ritnuo Milan Moor, ućenik iz OŠ Gornjega Četara. U rukometu pobjedile su Petrovišćanke, kraljica golov je nastala Petrovišćanka Bianka Gaal. Tako je petroviska Dvojezićna škola zasluŹenimi dobitki svih utakmic dostala ne samo putujući pokal Narodnosnoga kupa, nego i zlatni pehar s jubilarnim natpisom.

Tiho

Ućeniki OŠ Kerestura s direktoricom Anicom Kovač-Kóvágó